

ÉLETTÜNK

XLII. évf. 11. szám (42. Jg. Nr. 11)

Az európai magyar katolikusok lapja

2010. november

XVI. BENEDEK A KATOLIKUS ÚJSÁGÍRÁSRÓL

A Szentatya október 7-én, a Tömeg-tájékoztató Pápai Tanácsa ötödik alkalommal megrendezett katolikus sajtó-kongresszusának zárónapján az Apostoli Palota Kelemen Termében találkozott a katolikus újságírókkal, akikhez az esemény alkalmából beszédet intézett. Köszöntőjében üdvözölte Claudio Maria Celli érseket, a pápai dikasztérium elnökét, továbbá a 85 országból érkezett kétszáz újságírót.

Beszédében XVI. Benedek a média világának rohamos fejlődéséről, átalakulásáról, az írott sajtónak a mai globalizált és „antennákkal teli” világban betöltött szerepéről szökölt.

Az igazság buzgó szívvel és értelemmel, továbbá hozzáértő és képzett módon való keresése a katolikus újságíró állandó feladata – magyarázta a Szentatya. Sajnos a mai virtuális világban fennáll a veszély, hogy az ember egyre messzebb kerül a valóságtól, ami a helyes és a valódi igazság kutatását is lehetetlenné teszi.

A keresztény hit és a kommunikáció közös vonása, hogy az eszköz és az üzenet megegyeznek: Isten Fia, a megtestesült Ige egyben az üdvösség üzenete, és a megváltás megvalósulásához szükséges eszköz is. Nem egyszerű ez a koncepció, de mindenki számára hozzáférhető – fejtette ki a Szentatya. Az Egyház élető ereje maga Krisztus, az ő nevében kíséri az embert a megváltás felé vezető úton. Az írott szó mindig a közlés alapvető eszköze marad, és még a képekkel teli civilizációban is teljes mértékben megőrzi értékét.

Ebből a rövid gondolatmenetből is érthetővé válik, hogy a kommunikáció kihívásai az Egyház és mindazok számára, akik részt vesznek küldetésében, nagy elkötelezettséget kívánnak. Mindazok, akik a katolikus médiában tevékenykednek, és nem akarnak csak zengő ércként vagy pengő cimbalomként élni, erős hittel kell, hogy rendelkezzenek, mindig Istent helyezve az értékskála csúcsára.

„Feladatokat, hogy segítsék a mai embert eljutni Krisztushoz, az egyetlen Megváltóhoz, továbbá hogy soha ne hagyják a remény lángját kialudni a ma és a jövő érdekében” – jelentette ki a Szentatya, aki imáiról biztosította a világ katolikus újságíróit, és apostoli áldását adta rájuk.

A katolikus sajtó kongresszusán részt vett Neumayer Katalin, a Magyar Kurír főszerkesztője, valamint Harmath Károly OFM, az újvidéki Agape Könyvkiadó alapítója is. (Vatikáni Rádió)

Árpád-házi Szent Erzsébet
F. J. Dohyaschofsky (1818–1867) alkotása
Keresztény Múzeum, Esztergom

Túrmezei Erzsébet ZÁPOR UTÁN

(Árpád-házi Szent Erzsébet
szavai nyomán)

A suhogó zápor után
Wartburg várára újra nap nevet.
S a vár asszonya sietve elindul
a hegy tövében épített istápolyba,
bekötözni egy szegény beteget.

De a tisztáson hirtelen megáll.
Milyen üde lett minden kis fűszál!
Pedig a zápor mindet földre verte,
kegyetlenül sárba keverte.
S mintha nem történt volna
semmi sem,
áll valamennyi szálegyenesen.

„Látod, Guda” – szólal
Erzsébet asszony,
s mosolyogva kísérelőre néz –
„akármilyen fájdalom ér, ne aggasszon!
Ne féljünk tőle, bármilyen nehéz!
Fogadjuk el Urunktól szívesen!
Hiszen mi is kis fűszálak vagyunk.
Nekik se ártott a zápor verése!
Csak jóra szolgált, szebb
növekedésre!
Ha zápor veri fűszál-életünket,
mondjunk igent, áldást a
szenvedésre!”

Guda szívébe zárja jól szavát,
S mennek tovább a kis tisztáson át.

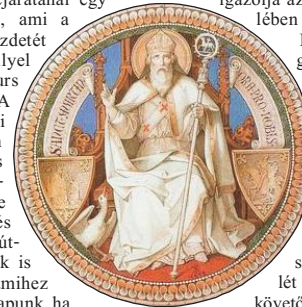
Indul alá az erdei ösvényen,
hogy szívével-szavával
örömrózsát fasszon,
Wartburg csupa-szeretet asszonya,
Árpád-házi Erzsébet asszony.

SAVARIA SZÜLÖTTE: SZENT MÁRTON TOURS-I PÜSPÖK

Méltán népszerű pannóniai szentünk egy római katonatiszt fiaként született 316 körül Savariában, a mai Szombathely területén, – az 1866-ig önálló faluként létezett – Szentmártonban. A legenda szerint a szent szülőháza fölé épült az a templom, melynek mellékkápolmájában a következő felirat olvasható: „Hic natus est sanctus Martinus”, vagyis „Itt született Szent Márton”.

Bár a régészeti ásatások kiderítik, hogy a templom alatt nem állhatott Márton szülőháza, a helyi hagyomány mégis híven őrzi tovább ennek emlékét. A kápolna bejáratánál egy lábnymon található, ami a szent útjának kezdetét szimbolizálja, mellyel aztán egészen Tours városáig jutott. A Via Sancti Martini útvonalat 2005-ben Európai Kulturális Útvonallá nyilvánították, tisztelegve ezzel a szent életével és kultuszával. Az útvonalat mi magunk is végigjárhatjuk, amihez még segítséget is kapunk, ha felkeressük a szombathelyi Szent Márton Látogatópontot (Szombathely, Szent Márton u. 40.). Itt beszélgethet az a vándorkönyv, ami tartalmazza az emlékhelyek nevét, a könyv végén pedig egy ellenőrzőlap található, amibe a meglátogatott települések pe-

csétjét, bélyegzőjét megszerelve tanúsíthatjuk, hogy jártunk az adott helyen. Aki végigjárja Szent Márton útjának egy részét, és a kis vándorkönyvvel igazolja azt, a város díszkönyvében részesül.

Márton életének leggyakrabban ábrázolt jelenete egy adományozó gesztushoz kapcsolódik: az akkor épp hadseregben szolgálatot teljesítő ifjú Amiens-ben, a városkapu előtt járva meglátott egy didergő koldust, akit megszánt és köpenyének felét odaadta neki. Az ezt követő éjszakan Krisztus jelenet meg Márton álmában, magán viselve a fél köpenyt. Tehát Krisztus volt a koldus, akit megsegített Márton. Ahogy az Írás mondja: „Amit e legkisebb testvéreim közül egyedül is tettetek, velem tettétek.” (Mt 25,40)

(Folytatás a 6. oldalon)

MAGYAR PAPI TALÁLKOZÓ

A Németországban működő magyar papok az Aachen melletti Wahlwiller-Wittemben (Hollandia) október 4. és 7. között tartották szokásos évi konferenciájukat. A választás azért esett ezúttal Aachenre, hogy a résztvevők így is adózzanak Nagy Károly császárnak (800–814) emlékének, aki mind politikailag, mind kulturális téren, mind pedig vallásilag egy egységes és erős Európa első megálmodója volt.

A résztvevők a konferencia címét ebben a mondatban foglalták össze: „Aachen, császárok és zarándokok városa”. Ennek megfelelően az előadók először Nagy Károlyt mint történelmi személyt mutatták be, majd a középkori zarándoklatokról számoltak be, külön kiemelve a magyarok aacheni zarándoklásait, végül a Karoling-kor művészetéről mutattak be egy vetítéses előadást.

Az első nap csúcspontja az aacheni dóm híres, ósrégi és annyi magyar zarándokot látó magyar kápolnájában bemutatott szentmise volt, amelyen a helyi magyar katolikus közösség tagjai is részt vettek.

A második nap a lelkipásztori tanácskozás jegyében zajlott. Cserháti Ferenc, a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásáért felelős püspök ismertette a Német Katolikusok Központi Bizottságának (ZDK) meghívását a szervezet működésébe. A bi-

zottság ugyanis felkínálta a lehetőséget, hogy a németországi magyar katolikusok a szervezet keretén belül érvényesítsék a magyar érdekeket. Hozzászólásukban a konferencia résztvevői kifejezték szándékukat, hogy támogatják híveik minden olyan szervezkedését, amely ezt a képviselőket gyümölcsözővé teszi.

(Folytatás a 4. oldalon)

Németországi magyar lelkészek Nagy Károly sírjánál, az aacheni dóm és magyar kápolna falánál. Itt található Varga Imre Szent István király szobra (1993)

AZ EUTANÁZIA PROBLÉMÁJA

Az eutanázia „jó halál” jelent. Ez a név nem sokat mond, sőt félrevezető is lehet. A középkorban a jó halál azt jelentette, hogy valaki lélekben megfelelően felkészül a halálra, s ez a keresztényeknek ma is fontos (vö. szenteket). Ami azonban az „eutanázia” görög eredetű elnevezését illeti, ismerjük, hogy az ember mennyire leleményes, amikor valamit ki kell szépeníteni, ami nem éppen szalonképes, esetleg kifejezetten bűnös. A „haladás” szó vonzó a politikában. Viszont kritikusán megvizsgálhatjuk: „Attól függ, mi felé haladunk”. A „jó halál” is kétértelmű fogalom. Van keresztény értelme, és van merőben világi értelme. És az utóbbi az, ami terjed a köztudatban.

Az eutanázia a jelenünkben arra utal, hogy bizonyos esetekben államilag is engedélyezni lehet alkalmazását, olyan értelemben, hogy egy idős, súlyosabban beteg embert vagy azt, aki nagyon szenved, orvosilag a halálba lehet „segíteni”. Közismertté vált az ún. aktív és passzív eutanázia megkülönböztetése. Előbbi olyan, hogy az ártatlan emberi életet orvosilag kioltják, a törvény által engedélyezett feltételek mellett. A passzív eutanázia jellegzetes formája, ha engedik meghalni a haldoklót, aki azt kéri, hogy ne akarják őt orvosi beavatkozással mindenáron életben tartani. Ismert dolog, hogy életveszélyes orvosi műtétre senki sem kötelezhető. Mint ahogyan ma már jogilag is elfogadott, hogy a kómába esettekről egy idő után lekapcsolják az életben tartó készüléket, a törvényesen megszabott feltételek mellett. Az igazi problémát az ún. aktív eutanázia törvényes engedélyezése jelenti, amelyben Hollandia jár elől, és amely az erős fizikai szenvedés mellett a nehezen viselhető lelki szenvedés esetén is engedélyezhető. Erre ugyanis már sokan felkapják a fejüket. Mert akkor hol a határ?

Mi van az ilyen értelmű aktív eutanázia egyre szélesebb körű elfogadásának hátterében? Az egyik ok az, hogy Nyugat-Európa ún. jóléti társadalmi előregedő társadalmak, mint Magyarorszáé is. Másrészt ott vannak a generációs ellentétek. Az elvállaltanodó világ pedig egyre inkább visszacsúszik a pogány görögök hedonista filozófiájába, amelyet a szenvedés gyökeres elutasítása jellemez. Tehát ha valaki szenved, és azt nehezen bírja, vessen véget az életének, mert a halál megszünteti a szenvedéseit. Holott szenvedés nélkül nem születnek gyermekek, és nincs emberi kultúra. A görög sztoikusok azonban adott esetben egyenesen erénynek tekintették az öngyilkosságot. Viszont még ők sem ismerték annak társadalmilag elfogadott formáját, amit például Hollandia – sajátos feltételek mellett – törvénybe iktatott. A feltételek azonban egyre lazulnak.

Mindehhez hozzájárul a keresztény valláserkölcse társadalmi visszaszorítása és vele Hume eszméjének átültetése a köztudatba, amely szerint „Jó az, ami kellemes, rossz az, ami kellemetlen”. Lélektanilag igen, de erkölcsileg semmiképpen. Mert számos olyan kellemetlen dolog van, amit vállalni kell, mondjuk hivatásunk kereteiben. A krimik ismert betéje, hogy a detektívet akkor is szólíthatja a kötelesség, ha az nagyon kellemetlen, mert, mondjuk éppen a kedvesével ül a terített asztalnál, de kénytelen otthagyni azt, szíve választottjával együtt. Telefonon hívják. Gyilkosság történt. Mennie kell. És lehetne sorolni. A túlzó pedig égési sebeket szenvedhet.

A szekularizált, vagyis elvállaltanodott társadalom a keresztény üzenetet

igyekszik kiszorítani a köztudatból, amely szerint a szenvedés lehet megváltó szenvedés is. Ilyen hősiessé viselte súlyos szenvedéseit például XXIII. János pápa, bár ez már hősiesség. A szeretet igazi próbája azonban az átlagembernek is gyakran az, amikor a szenvedő szülőt, házastársat vagy gyermeket kell ápolni, s van, amikor hosszabb időn át.

A szenvedés enyhítését csillapító szerek – például morfiom – alkalmazását az Egyház akkor sem tiltja, ha azok megrövidítik a beteg életét, viszont nem direkt módon célozzák meg az élet kioltását.

A különböző árucikkek hírvérése is az, hogy minél kényelmesebb tegyek az emberi életet. Ez rendben is volna. Csak, hogy sokak számára csupán a kellemes az, ami elfogadható. A házasságban is? Az idős és beteg ember jelenléte nem kellemes. Vannak, akik arra hivatkoznak, hogy az teher a társadalomnak is. Az eutanáziát erős érdekeltségi szféra övezi. Az érdekek egyetemes és emberellenes elfogadása még olyan elképzelést következményekhez is vezetett, hogy egy amerikai kórházban valaki jól fizetett megbízottként igyekezett minél több beteget idő előtt „eutanáziával” a halálba küldeni, mert ez volt a temetkezési vállalat érdeke, amíg le nem leplezték végzetes praktikájukat. Hiszen jogilag gyilkosságok sorozata történt.

Ma már filmek témája az önbíráskodású fajú „eutanázia”. Vádoltja azzal védekezik, hogy ő jót akart, megrövidítve annak szenvedését, akit szeret. Mert rendszerint erre hivatkoznak. Egy hetven év körüli férfi például két revolverlövéllyel megölte feleségét, akinek betegsége igazában nem is járt számottevő szenvedéssel. A férfi pedig elég jómódú volt ahhoz, hogy idős feleségét klinikán ápoltsa. Furcsa módon amiatt érzett lelki furdalást, hogy első lövéseit „elszúrta”. Csak a második golyó végzett az asszonnyal. Persze a bíróságon elítélték.

JÁRVÁNY MÓDJÁRA KÉPES TERJEDNI

Ijesztő, hogy az eutanázia járvány módjára képes terjedni, nemcsak az emberek között, hanem az egyes ember lelkiismeretében is – figyelmeztetett Anthony Fisher OP parramattai püspök.

„Először csak arra gondolunk, hogy igen kevés, orvosi segédlettel történő emberölés esetleg elfogadható lehet – például gyógyíthatatlan betegek esetében, akiknek hatalmas fájdalmat kellene elviselniük. Aztán ezt kiterjesztjük a súlyos, de nem gyógyíthatatlan betegekre. Majd azokra, akik nem betegek, de elegük van az életből. Végül azokra (elsősorban gyerekekre, fogyatékosokra, eszméletlen betegek), akik nem kérték az eutanáziát” – fogalmazott a püspök.

Egy ausztrál újságban közzétett felmérés szerint az ország négy nagyvárosában működő háziorvosok egyharmada úgy véli, hogy azoknak a hetven év felettieknek, akiknek elégük van az életből, meg kellene adni a jogot, hogy szakértői segí-

Anthony Fisher püspök

Ugyanakkor olyan esetről is tudunk, hogy az apa tartósan kómában fekvő leányát hazavitte volna, és otthon, saját költségén kész lett volna gondját viselni, de ezt törvényileg nem engedélyezték. A kiszabott idő lejárta után levették az életben tartó készüléket, és a szeretett leány meghalt. Ez passzív eutanázia ugyan, de az adott esetben jogilag így is megkérdőjelezhető. Hiszen az apa kérelmezése különleges eset, amire a jog nem terjed ki.

Az eutanáziáról köteteket írnak. Az etikai megítélés azonban általában bizonytalan. A „Ne ölj!” erkölcsi törvénye érvényes, akkor is, ha olyan esetek vannak, amelyek nem sértik a törvényt (vö. önvédelem). A Katolikus Egyház álláspontja szerint az orvos feladata az, hogy gyógyítsan, hogy védelmezze az életet, nem pedig az, hogy kioltsa. Az emberi életet tisztelni kell. Milyen jog az, amely egy kilencvenéves idős ember eutanáziára vonatkozó hozzájárulását elfogadja, ha viszont ugyanannak a kilencvenévesnek végrendeletét szennilitás címén megtagadják az örökösök, akkor megfelelő ügyvédvel jogilag az is érvényesíthető. Hol itt a következetesség?

Vannak rendkívüli esetek, amelyek külön elbírásra szorulnak. Az eutanázia megítélésében az orvos, a jogász és az etika szakembere szembesül egymással. Közös megegyezésük eredménye, hogy a beteget gyógyítani kell, fájdalmait enyhíteni, ha azonban valaki kómába esik, és nincs remény a fölélesztésre, megállapítható egy racionális időkeret, amelynek letelte után az életben tartó készüléket engedélyezetten kikapcsolhatják, és a kómában lévőket hagyják meghalni. Ennek Svédországban magam is tanúja lehettem. Mint ahogy ismerem a keresztény szeretet hősiességét megnyilvánulásait is, azokat, akik ágyban fekvő és gyógyíthatatlanul beteg hozzátartozóik ápolásában kitartanak. Ennek köszönhető – egybekel mellett – például az elborult elméjű Friedrich Nietzsche is, hogy olyan oadaóban ápolták őt éveken keresztül, azzal a keresztény szeretettel, amelyről ő értelme használatában, filozófusként olyan megvetően nyilatkozott.

Boda László

séggel megválhassanak tőle. A megkérdetett ötszáz háziorvos több mint fele támogatja, hogy törvényileg engedélyezzék a gyógyíthatatlan betegek eutanáziáját.

Anthony Fisher rámutatott: az orvosi segédlettel történő emberölés eleve rossz, és minden egészséges orvosi erkölcsnek elmentmond. „A felmérés azt mutatja, az eutanáziának már a gondolata is futótűz-ként terjed, ha az ember csak néhány nagyon nehéz esetben igent mond rá. Abban a pillanatban, amikor megengedjük, hogy az orvos úgy dönthesse, jobb a betegnek, ha meghal, és ő ebben közreműködhet; abban a pillanatban, amikor megengedjük, hogy a beteg úgy dönthesse, neki eleve van, és megkérheti gondolóját, hogy sietessék a halálát – nos, amikor ez bekövetkezik, addigra jócskán előrehaladtunk a lejtőn, ahol egyre több problémára lesz megoldás a halál” – idézi a püspököt az ausztrál Catholic Weekly internetes újság.

MK

IMASZÁNDÉKOK

Novemberre

I.

Általános szándék (Kábítószerfüggők és minden egyéb függőség áldozatai): Hogy mindazok, akik kábítószer és egyéb függőségi formák áldozatai, a keresztény közösség támogatásának köszönhetően az Údvívító Isten hatalmas erőt találjanak életük gyökere megváltoztatásához.

Lássunk néhány valós történetet. (Barriga atya chilei tapasztalatai.)

Pedro 26 éves volt, jó fiú, talán inkább gyenge jellem. Kómvesként jól dolgozott. Szüleivel élt, fizetéséből segítette őket. Volt egy kis barátja, aki imádta őt; de a kapcsolatot nem sokáig tartott. A tragédia akkor ütött be, amikor kábítószeresbe sodródott azokkal, akiket a szomszédságból barátainak tudott. Kezdet csak a kábítószernek élni, minden keresetét arra költötte. Eleinte még volt munkája, de aztán képtelenné vált arra, hogy kötelességeinek megfeleljen. Lopkodni kezdett otthon és ismerőseitől. Ezért azután övéi félték tőle, és eltaszították. Utárcra került, tisztaságára nem ügyelt, éjszakait kábítószeres haverjaival az utcákon töltötte. Úgy lefogyott, hogy a környék kellemetlenkedő kísérletének tűnt. Szüleinek szegényét és szomorúságát édesanyja így fejezte ki: „Bár vimne el a halál!”

Egy 16 éve csinos lánya, Alejandra, maga is drogos; jórészt szintén az utcán élt, otthon nélkül, tanulás és nevelés nélkül. Egyszer így szólított meg egy ismerős papot: „Atya, szeretnék börtönbe kerülni; az az egyetlen hely, ahol nem jutnék hozzá kábítószerhez.” Függősége fizikailag tönkretette: kedves aza elvadtul, homlokán egy sebhely veredékre emlékeztetett. Barátaival autópályába keveredett; másnap azt mondta a papnak: „Bolgod vagyok, mert tényleg letartóztattak.”

Elsa a legfiatalabb gyerek és az egyetlen lány volt egy szegény családban. Szegénységük ellenére elkenyvezették: mindig megkapta, amit akart. Tizenévesen az utcán rossz társaságba keveredett, hamarosan kábítószerrel kezdett, aztán drogokkal kereskedni. Amikor gyereke lett, ő maga meg az apa is arra kényszerítették a fiút, hogy kábítószerrel áruljon az iskolában. A szomszédok úgy tudták, hogy a szülők a gyermeket kiskorától droggal csendesítették, amikor sirt.

Ilyen szomorú történetek számos országban és városaink számos munkásnegyedében előfordulnak. Főleg a szegényeket érinti a kábítószer-függőség, amiből nagyon nehéz kilábalni. Persze a jómódúak is érintettek, de nekik több esélyük van arra, hogy a pusztító kórból kiszabaduljanak. A problémát kiváló tényezők hosszú sorából nevezzünk meg néhányat: ingatag család élet, szeretet-hiány kora gyermekkortól, kibontakozási lehetőségek bezárulása, önértékelés hiánya, szegénység, személyi ingatagság...

XVI. Benedek pápa 2007 májusában Brazília és Latin-Amerika katolikusaihoz szólta a pusztító alkoholizmus és kábítószer-függőség veszélyeiről, és a megszabadulás akarásáról, módjairól, eszközeiről. Szent Ferenc és a fokoláre lelkeségét ajánlotta. Jézus az ajtónknál áll és kopog, bebocsátást kér, hogy velünk lehessen, és mi övele.

Kérjük Jézustól, hogy társadalmunk egyre jobban megfeleljen az igazságosság követelményeinek, hogy fiataljaink teljes és jó nevelést adjunk, hogy tiszteljenben tartva, értékelve, szeretve érezzék magukat, egészséges és tisztességes környezetben nőjenek fel.

(Folytatás a 4. oldalon)

EURÓPAI MAGYAR PAPI KONFERENCIA
2011. MÁJUS 2–5.

TÖRTÉNELMI LÁTOGATÁS

XVI. Benedek pápa az Egyesült Királyságban

Négynapos látogatást tett szeptember 16–19. között XVI. Benedek pápa az Egyesült Királyságban, melynek középpontjában Henry Newman bíboros boldoggáavatási szertartása állt.

Vincent Nichols westminsteri érsek hangsúlyozta: a mostani pápalátogatás alapvetően különbözik II. János Pál 1982-es brit útjától. A lengyel pápa akkor a katolikus közösség meghívására érkezett az országba, most viszont maga a királynő hívta meg a pápát hivatalos, állami látogatásra.

Találkozás a királynővel

XVI. Benedek pápát II. Erzsébet, az Egyesült Királyság királynője és férje, Fülöp edinburghi herceg fogadta a Holyroodhouse Palotában szeptember 16-án délelőtt. A pápa beszédében köszönetet mondott a meghívásért, és üdvözölte az Egyesült Királyság népét. Hangsúlyozta, hogy Anglia és Skócia uralkodói kezdetől fogva keresztények voltak, az ország szenteket is adott a világnak. A keresztény üzenet benne van az ország nyelvében, a szüzek népeinek kultúrájában. A királynő nagy örömeinek adott hangot, hogy a pápát az Egyesült Királyságban köszöntheti. Elismerte nyugtázta, hogy a Szentek elkötelezte magát az észak-írországi helyzet javításában. A vallás mindig a nemzeti önazonosság és történelmi öntudat kulcsfontosságú eleme volt – mondta Erzsébet királynő. Ezért a különböző vallások közötti kapcsolat a nemzeteken belüli és a nemzetek közötti együttműködés alapvető ténye-

Erzsébet királynő és Fülöp herceg fogadta elsőként a pápát

zője. Örömmel állapította meg: a pápa látogatása jó alkalom a Római Katolikus Egyház, Anglia egyháza, valamint Skócia egyháza közötti kapcsolatok elmélyítéséhez. Ezután a pápa szentmisét mondott a glasgow-i Bellahouston Parkban, majd Londonba utazott.

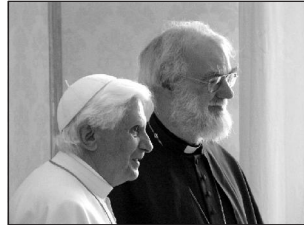
Az anglikán primásnál

Másnap, szeptember 17-én délelőtt a Szentatya találkozott a katolikus oktatás képviselőivel a twickenhami Sziú Mária Egyetemen. Elismerését fejezte ki mind azoknak, akik Nagy-Britanniában a fiatalok nevelésének szentelik életüket. Köszönetet mondott Istennek Ward Mária életéért és az anglikánok szejnőjének megalakításáért. Személyes tapasztalatát is hozzáfűzte: őt is az anglikánok szejnőjének nevelték, és nagyon hálás nekik.

Ezután más vallások vezetőivel találkozott. Beszédében elmondta, hogy „a II. Vatikáni Zsinat óta a Katolikus Egyház különleges hangsúlyt fektet a vallások közötti párbeszédre és együttműködésre. Ennek azonban kölcsönösnek kell lennie.”

Délután látogatást tett Rowan Williams canterburyi érsekkel az anglikán primás rezidenciájában, a Lambeth Palotában, és találkozott az anglikán püspökök két testületével. Majd a főtemplom főesperesével, John Hall-lal és Williams érsekkel együtt közös esti áhítatot tartott a Westminster-apátságban. Leszögezték: „szükség van a Jézus Krisztusban való üdvözülés evangéliumi üzenetének hirdetésére, egyrészt értelmes és meggyőző módon a mélyreható kulturális és társadalmi átalakulás jelenlegi kontextusában, másrészt az életszentség és az Isten

színe előtti tisztaság révén.” Megállapodtak, hogy fontos az ökumenikus kapcsolatok javítása, folytatni kell a teológiai párbeszédet. Szükség van bátor és nagylelkű elkötelezettségre az igazságosság és a béke területén, különös tekintettel a szegények szükségleteire.

Rowan Williams canterburyi érsekkel

Imádkozás a visszaélések áldozataival

Szeptember 18-án, szombaton a Szentatya találkozott David Cameron brit miniszterelnökkel, a Konzervatív Párt vezetőjével és helyettesével, a liberális párt elnökével, Nick Clegg-gel, valamint az ellenzéki Munkáspárt vezetőjével, Harriet Harman-nal is. Szentmisét celebrált a Westminster-székesegyházban. Üdvözölte a walesieket, akiket az idő rövidsége miatt nem látogathatott meg. Vincent Nichols westminsteri érsek úgy fogalmazott: ez a mise a megbocsátás és a kiengesztelődés miséje. A misén Tony Blair, katolizált volt munkáspárti miniszterelnök és felesége is részt vett. Utána a székesegyház bejáratánál 2500 fiatal köszöntötte a pápát. Délután a pápa a papi szexuális visszaélések áldozataival találkozott a wimbledoni apostoli nunciaturán, akikkel együtt imádkozott, és akiket biztosított, hogy az Egyház folytatja a figyelmét a visszaélések ellen. Innen a Hyde Parkba ment, útján az őt köszöntők sorfala kísérte. A parkban nyolcvanezeren imádkoztak vele a vesperáson.

Boldoggáavatás ötvenzer hívő előtt

Látogatásának utolsó napján, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődött az anglikánból katolikká lett John Henry Newman bíboros boldoggáavatási szertartása a Londontól 150 km-re lévő Birminghamban. Ez volt az első boldoggáavatás Angliában. A misén ötvenezren vettek részt, akik közül sokan az előző éjszakát is a parkban töltötték. Az Evangéliumot Jack Sullivan diakónus olvasta fel, aki Newman közbenjárására gyógyult meg.

A pápa szentbeszédében megemlítette, hogy a bíboros Birmingham szegényeinek, betegeinek is gondját viselte, és rengeteget tett azért, hogy kialakuljon a katolikus iskolák máig meghatározó szellemisége. Mise után elimádkozta az Urangyalát, és szokásához híven elmélkedést tartott, majd magánlátogatást tett a Néri Szent Fülöp-oratóriumban, amit Newman alapított.

(Vatikáni Rádió alapján)

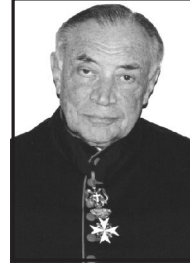
A boldoggáavatási szertartás Birminghamban

ÉLETE GONDOSKODÓ SZOLGÁLATBAN TELT

Elhunyt Frank Miklós atya

86 éves korában, szeptember 28-án elhunyt Frank Miklós, a müncheni St. Gabriel kolostor házi lelkésze, az Életünk szerkesztőbizottságának tagja, magyar lelkipapok és lelkigyakorlatok gyakori vezetője a nyugat-európai magyar egyházi közösségekben, a Magyar Karitás egykori vezetője, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének és a szövetség német nyelvtérületi delegációjának vezető káplánja, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye papja.

Utóljára a nyáron találkozunk, amikor döntés előtt állt: merre tovább, miután a Jó Pásztor szerzetesnővérek St. Gabriel nevű kolostorának házi lelkészi feladatától – korára való tekintettel – meg kellett válnia, és az ezzel járó lakást is át kellett adnia utódjának. Több lehetőség is kínálkozott számára, de beszélgetésünkből mintha azt vettem volna ki, igazán egyik megoldást sem tartotta tökéletesnek. Márpedig Frank Miklós – ha erre módja volt – igyekezett a tökéletességre törekedni. Hosszú ideig egy szobában dolgoztam vele Münchenben a Szabad Európa Rádió szerkesztőségében, és sokszor nyílt alkalom arról megbeszélni. Nagy megtiszteltetésnek tartottam azt is, hogy meghívott az Életünk szerkesztőségébe, így – bár 1993-ban megszűnt a rádió – kapcsolatunk élete végéig nem szakadt meg. Ismeretségünk kezdetétől tudtam róla, hogy nagyon sokat utazik a Karitás ügyében, de most nyáron úgy éreztem, a költözés gondolata már nyomasztotta. A döntéstől azonban megkímélte az Úr. Mint ahogy egykor a meghurcolástól is, ami sok-sok paptestvéreink lett osztályrésze, miután a kommunizmus átvették az uralmat Magyarországon. 1946-ban ugyanis akkori előjárója, a Szatmár-Nagyvárad Egyházmegye később vértanúhállált halt püspöke, Scheffler János, a budapesti Piarista Gimnáziumban végzett és serdülőkorra óta papnak készülő fiatallembert Rómába küldte, ahol a Gregoriana Egyetemen kiegészítő filozófiai tanulmányokat folytatott. 1947-től püspöke utasítására az innsbrucki Canisianum növendékeként elvégezte a hittudományi egyetemet, majd 1950. március 26-án Paulus Rusch innsbrucki püspök a Canisianum kápolnájában pappá szentelte. 1954-től az innsbrucki Magyar Gimnáziumban hittant és latint tanított. 1959-ben László István burgenlandi püspök, az ausztriai magyar papság apostoli vizitátora bejegyzésével ismét Rómába költözhetett, és idejének jórészt a világhírű hittudós, Karl Rahner vezetésével doktori értekezésének szentelhetette, amit 1961 nyarán védett meg. Ezzel egy időben a Lateráni Egyetemen egyházi jogi tanulmányokat is folytatott, és 1963-ban egyházból megszerezte a licenciátusi fokozatot is. Honfitársaitól azonban sohasem szakadt el: az Olaszországban élő magyarok lelkeseként még a menekülttáborokat is rendszeresen felkereste, hogy letelepedési vagy kivándorlási ügyekben is szolgálatára legyen a nem egyszer kalandos utakon érkezett emigránsoknak. Magas intelligenciájának, kiváló nyelvtudásának és fáradhatatlan munkaképességének kö-

szönhetően 1965 áprilisában Frank Miklós lett a világ karitás-szervezeteit összefogó Caritas Internationalis főtisztviselője. Emellett két éven át még az olaszországi magyar lelkész feladatkörét is ellátta, ezt ugyan tőle 1967-ben Asztalos János atya átvette, de a hozzá annyira közel álló római magyaroknak még további nyolc éven át ő tartotta a heti szentmisét. 1976-ban a Caritas Internationalis elnöke személyes referensének – a nemzetközi karitás ügyek intézésére – Freiburgba hívta. Hogy ekkor se szakadjon el honfitársaitól, elvállalta a Rajna másik partján húzódo Elzászban élő magyarok lelki gondozását. Még római éveit alatt kapcsolatba került a Szabad Európa Rádióval, és miután a Német Karitással kötött szerződése 1983-ban lejárt, Münchenbe költözött, és átvette a rádió egyházi adásainak vezetését, egyben pedig a Jó Pásztor nővérek kolostorának lelkésze lett. Műsorainak visszhangja alapján jól lemérhető volt, hogy Frank Miklós jelentősen hozzájárult a katolikus hitélet ébren tartásához a Kárpát-medencében. A rendszerváltást követően, még rádiós szerkesztőként érte a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia kérése, hogy vállalja el a Magyar Karitás újrászervezését, amelyet 1945-ben a kommunista kormányzat megszüntetett. Frank Miklós irányításával egy évtized leforgása alatt megtörtént az országos karitászhálózat kiépítése, az egyházmegyekben és a plébániák nagy részében sikerült karitás-szervezetet is létesíteni, és ezzel megerősíteni a keresztény szolidaritást. Örömmel fogadta, amikor 1999. június 21-én II. János Pál pápa kinevezte pápai prelátusnak. Habár 2000-ben a Magyar Karitás vezetését Nagy Károly atya átvette tőle, fiatalos aktivitását lényegében haláláig megőrizte. Már rádiós szerkesztőként is rendszeresen írt lapunk, az Életünk számára, de cikkei jelentek meg a római Katolikus Szemlelben is. A Karitás élén kifejtett tevékenysége kapcsolatba hozta a Máltai Lovagrenddel, amelynek 1976. januártól káplánja, 1996-tól pedig a magyar szövetség elnöke lett. 2004 májusában Fra Andrew Bertie, a Máltai Lovagrend nagymestere a kápláni nyakkeresztet adományozta számára. Több magas világi kitüntetésben is részesült: szolgálatai elismeréseként 1994-ben Surján László népjóléti miniszter a Magyar Köztársaság Pro Caritate Emlékérmét, 2001-ben Mádl Ferenc köztársasági elnök pedig a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét adományozta neki.

Frank Miklós atyát október 13-án a müncheni Westfriedhofban temették el.

Vincze András

Érdő Péter részvénytílvánítása Frank Miklós halálára Cserháti Ferencnek

Excellenciás és Főtisztelendő Püspök Úr!
Megrendülten értesültem dr. Frank Miklós atya haláláról, aki a nyugat-európai magyar egyházközségek kiemelkedő egyénisége, a Magyar Karitás egykori vezetője, a Magyar Máltai Lovagok Szövetségének vezető káplánja volt.

Értekes munkásságára hálás szívvel emlékezünk vissza. Megköszönjük a Mindenhatónak azokat az ajándékokat, amelyekkel Frank Miklós atya személyen keresztül Egyházunk részesülhetett. Miklós atya emlékét szeretettel őrizzük. Kedves személyéért szentmisét ajánlunk fel.

Őszinte nagyrabecsüléssel és szeretettel:

Érdő Péter bíboros primás, érsek

Gyermekeknek

KRISZTUS KIRÁLY

Valamikor az országokat királyok irányították. Az elmúlt évszázadban viszont egyre több nép választotta a köztársasági formát, ahol a politikusok alkotják a törvényeket. Ma már a föld keves országának van királya, s azokban is – szinte valamennyiben – csak jelképes hatalmuk van.

Jézus Krisztust több imádságban is a „Királyok királyának” szólítjuk. Ez azt jelenti, hogy Ő valamennyi földi uralkodónál nagyobb és hatalmasabb. Melyik király tudott volna olyan csodákat tenni, mint amilyeneket vele kapcsolatban olvasunk a Bibliában? Melyik uralkodó tudott halottakat feltámasztani, bénákat gyógyítani?

A földi hatalmasságok uralma legfeljebb életük végéig tart. Utána ők is az Örök Bíró, Isten elé állnak, aki cselekedeteiket az igazság mérlegére teszi. Nem részeseznek semmilyen kedvezményben azért, mert a földön nagy urak voltak.

Fiataloknak

AZ ÉLŐK ISTENE

„Volt hét testvér. Az első megnősült, aztán meghalt utód nélkül. Az asszonyt elvette a második, aztán a harmadik...” (Lk 20,27-38). Szokatlan, mondhatnám furcsa egy történet. De szokatlansága ellenére egy nagyon fontos, alapvető témával foglalkozik: mi az ember sorsa a halál után? Van-e örök élet, vagy az ember is a természetben tapasztalható mulandóság részese lesz?

A szaduceusok – liberálisan gondolkodó irástudók – tagadták a test feltámasztását. Az ember élete végén, mint a kidőlt fa, elporlad, megsemmisül a többi teremtményhez hasonlóan... A farizeusok szerint a hívő embert örök élet várja. Azonban az élet a földi életnek mintegy folytatása, gondok és kockázat nélkül.

A szaduceusok idézik ezt az öszöveségi történetet a hét testvérről, feltelve a gúnyos kérdést: Kinek a felesége lesz

Ugyanolyan igazságos lesz a megítélésük, mint országuk legszegényebb polgáré. A királyok felett (is) ekkor Krisztus király, a Királyok királya ítélkezik.

Ha múzeumban jársz, figyelj meg, hogyan ábrázolták az egykori királyokat: fejükön gyémánttal ékesített arany korona, kezükön drága ékszerek, ruhájuk a legdrágább szövetből készült... S nézd meg, hogyan ábrázolják Krisztus királyt: fején tövisből készült „korona”, kezében értékes jogar helyett egy nádszál. Az arca, a teste véres a sok kínzástól, szenvedéstől...

Ő az a király, aki meghalt az alattvalóiért. Az utolsó: a legszegényebbet, a legbűnösebbet is. Tudsz még egy ilyen királyt említeni a történelemből?

Krisztus királysága nem ért véget ma sem. Parancsait a jó lelkiismeret szava mondja el nekünk olyan halkán, hogy csak a szívünk legmélyén hallatszik.

Erzsébet néni

ez az asszony a feltámasztás után? Talán mind a hétnek? Jézus válasza határozott: Nem tudjátok felfogni Isten végtelen jóságát és határtalan szeretetét az ember iránt. Isten a halál után is az ember mellett marad, mint az élők Istene... Az örökké létező, élő Isten szavatozza ezt az új, természetfeletti életet, ahol az üdvözültek már nem a földi normák szerint léteznek. Isten, a végtelen szépség, jóság és igazság teljes egészében betölti, átjárja őket, egész lényüket...

Hiszünk-e Jézus szavainak, amelyekből Isten rejtett boldogsága szól, igazság, az Ő reményit, hitet adó igazsága, amelyet Szent Pál rajongó szavai így foglalnak össze: „Szem nem látta, fül nem hallotta, emberi szív fel nem fogja, amit Isten azoknak készített, akik Őt szeretik.” (1Kor 2,9)

Pál atya

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Imádkozunk azokért is, akik egyre inkább elvesztik belső szabadságukat és emberi méltóságukat, és pusztító szenvedélyek rabjaivá válnak. Kérjük, hogy a pénz és a hatalom, a barátság és az internet ne pusztulást hozzanak. Kérjük, hogy a mi nyitottságunk és támogatásunk a keresztény közösségekben Isten megmentő és boldogságot nyújtó hatalmának közvetítője legyen.

Mi lett a sorsa a fentebb említett személyeknek? Pedro élete rendbe jött: szülei hűsége és kitartó szeretetének, egy katolikus rehabilitációs központ hosszú munkájának, és a keresztény közösség támogatásának köszönhetően. Alejandra sorsáról nincs értesülés. Elsa AIDS-ben halt meg egy katolikus otthonban, fia pedig (aki gyakorlatilag már függőséggel született) rendszeres fogyasztó lett, és erőszakos bűnöző.

II.

Missziós szándék (A világrészmisszió Latin-Amerikában): Hogy Latin-Amerika országai folytassák a püspökeiktől javasolt világrészmissziót, és építsék be Isten népének egyetemes missziós feladatába.

2007-ben a braziliai Apareciadában tartott gyűlésükön Latin-Amerika püspökei világrészmissziót hirdettek meg és indították útjuk. A kezdeményezés nagy

lelkesedést váltott ki a kontinens egyházaiban, és megvalósítása folyamatban van. 2008. augusztus 17-én kezdődtek az egyes országok sajátos programjai. 2009 márciusában Bogotában találkoztak az országos püspökkari titkárságok, valamint a misszió országos felelősei.

Latin-Amerika az a világrész, ahol a legtöbb katolikus él, és ahol széleskörűen és sokszínű módon a leg súlyosabb a társadalmi igazságtalanság, legélesebbek a társadalmi ellentétek.

Megújult elmélyedéssel folyik a krisztusi Örömhír továbbadása, hogy áthassa a kultúrákat, és megújult életmódot segítsen elő. Különösen sürget a politikai kultúra, a család, a fogyasztói társadalom, az ifjúság evangelizálása.

Talán még azt lehet és kell kiemelniünk a sokrétű feladatból, hogy a megvalósítás öt fokozatot foglal magába: 1. bevezető időszak, amikor alaposabban közlik az aperecidai döntéseket; 2. misszió lelkipásztori munkások és evangelizálók számára; 3. misszió elsőbbséget élvező csoportokkal; 4. misszió körzetek szerint; 5. területi misszió. Mindegyik feladatnak szüksége van előkészítő időszakra, intenzív megvalósítási időszakra és a további folyamatosság kiépítésére.

Mindegyik feladatunk saját részünk vállalására: imaopistolokkal az egész világon; ha pedig Latin-Amerikában élünk, a munkába való személyes bekapcsolódással is.

Claudio Barriga SJ – Nagy Ferenc SJ

AZ ARANY KÓDEX HISTÓRIÁJA

A Gyulafehérváron és a Vatikáni Könyvtárban őrzött Lorschi kódex másolata ajándékozta XVI. Benedek pápa II. Erzsébet királynőnek. A Vatikáni Rádióban felolvasott írásban Jakubinyi György érsek ismerteti, hogyan kapcsolódik a pápa ajándéka Gyulafehérvárhoz.

XVI. Benedek az első pápa, aki hivatalos állami látogatást tett az angol királynőnél. II. Erzsébet, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának és még 17 dominiumnak a királynője egyúttal az Anglikán Egyház feje is. Szeptember 18-án XVI. Benedek pápa az edinburghi skót királyi rezidencián, Holyroodhouse-ban II. Erzsébet királynőnek átadta ajándékát, a Lorschi Evangeliumos könyv hasonmás kiadását, amelynek a királynő láthatóan örült.

Mivel az eredeti evangéliumos könyv egy része a gyulafehérvári Batthyaneumban van, a Szentatya látogatása kapcsán a világ figyelme a „mi” arany kódexünkre is irányul, amely Batthyány Ignác erdélyi püspök végrendelete szerint a világhírű könyvtárral együtt a mindenkori erdélyi püspök tulajdon. Mégis 1949-től a román kommunista, most demokrata állam megtagadja a visszaszolgáltatást.

Nagy Károly császár aacheni udvarában 810 körül készült az a négy evangéliumot tartalmazó, 474 oldalból álló liturgikus olvasókönyv, gyönyörű miniatűrökkel, színes oldalkeretekkel, amelyet a császár halála (814) után a hesseni Lorsch kolostorának adományoztak. A borjúbőr pergamenre arany tintával írott kódex neve a tinta színe után Arany kódex. Codex Aureus, míg az első őrzési helye után, német nyelvtérületen Lorscher Evangeliar. Mindkét fedele elefántcsontból készült, ötrészes dombormű, rézkeretben.

A kódex a négy evangéliumot tartalmazza, mert a IX. században még nem bontották fel a lektionáriumokat napi szentmiséhez rendelt szentleckékre és evangéliumokra. Ezért a kötet végén jelzik a vasárnapi és ünnepnap „perikopáriumot”, vagyis az előírt evangéliumi szakaszokat a korabeli szentírás beosztás szerint.

A XVI. században, a háborúk idején ismeretlen körülmények között a kolostorból négy részre osztva három városba és négy múzeumba került a kódex. Jelenlegi őrzési helyei: az első fedél a londoni Victoria and Albert Múzeumban, a hátsó fedél a vatikáni Sacro Museóban, Máté és Márk evangéliuma a gyulafehérvári Batthyaneumban, míg Lukácsé és Jánosé a Vatikáni Apostoli Könyvtárban van. A két vatikáni rész 1623-ban került Rómába hadizsákmányként.

A legszebb szövegrész a gyulafehérvári. Migazzi Kristóf (1714–1803) bécsi érsek (1757-től haláláig, váci püspök

1756–1757, majd adminisztrátor) 1781–1782-ben adta el könyvtárával együtt Batthyány Ignác (1741–1798) erdélyi püspöknek (1780-tól haláláig), aki a volt fogolykiváltó trinitárius templomból nyilvános könyvtárat alakított 1794-ben, és az Arany kódexet is abban őrizték. A Batthyaneumban a mindenkori erdélyi püspök tulajdon, de 1949-ben elvette a román kommunista állam; hi-

valatosan azonban csak 1961-ben államosították. A változások után azonnal visszagyógyultunk, de csak 1998-ban adták vissza papíron a július 7-én kelt 13. számú sürgősségi kormányrendelettel. A visszaadást megtámadták. A per azzal zárult, hogy fogadjuk el: a román állam és az érsekség társtulajdonos. Mivel elutasítottuk ezt a megoldást, Strassbourghoz fordulhattunk. A per azóta is folyik. A per alatt nincs változás. Tehát a Batthyaneumban, és benne az Arany kódex most is a román állam tulajdon, és mi is csak bukaresi írásbeli engedéllyel mehetünk be a Batthyaneumba, saját tulajdonunkba! Az igazság kedvéért megemlítem, hogy ezt az engedélyt mindig azonnal megadják.

Korunkban – és csak most – Karoling művészeti kiállítás alkalmával kétszer hozták össze a négy részt: 1964-ben Aachenben, és 1999-ben Paderomban, Lorschban és Luzernben. A román állam is kiengedte hatalmas óvadékkal a gyulafehérvári részt a kiállításra. Mindkét alkalommal hasonlóan kiadást készítettek a kódexről. Először 1967-ben a müncheni Prestel Verlag. Itt a fedeleket csak fényképmásolatban közlik. A kiadásból Románia hat példányt kapott. Egyet mutatnak meg a látogatóknak, nem az eredetit. A másik kiadás 2000-ben készült el a Faksimile Verlag Degener Luzern svájci kiadó és Biblioteca Apostolica Vaticana közös kiadásában. Itt már az elefántcsontfedelek hasonmása is megszületett. Ezért csak 333 példányban jelent meg, 47 ezer német márká volt az ára. Ebből a teljes hasonmás kiadásból a kiadó tulajdonosa, Manfred Deiss 2004-ben tett vatikáni látogatása során egy példányt ajándékozott a Vatikáni Apostoli Könyvtárnak, amelyet az akkori apostoli könyvtáros, Jorge Maria Mejia bíboros vett át. XVI. Benedek pápa angliai útjának az előkészítésekor Christine Grafinger, az apostoli könyvtár munkatársa választotta ki ezt az értékes hasonmás kötetet, hogy a Szentatya az angol királynőnek ajándékozta. □

MAGYAR...

(Folytatás az 1. oldalról)

Cserháti püspök arról is beszámolt, hogy nemrég megbeszéléseket folytatott Szászfalvi Lászlóval, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkárával. Az államtitkár jelezte, a kormány szándéka az, hogy a jövőben szorosabba fűzze kapcsolatát a nyugati magyarsággal. A konferencia résztvevői üdvözölték a kormányt ezt a kezdeményezését, és jelezték együttműködési szándékukat.

A nap második részében a résztvevők beszámoltak németországi magyar misz-

zióik, illetve egyházközségeik jelenlegi helyzetéről, külön kitérve a cserkészlet és a hétvégi magyar iskola, illetve óvoda helyzetére.

Végül a konferencia tagjai egy jövő évi összmagyar zarándoklat megszervezését határozták el, amelyet október 8-án tartanak. A helyet és a részleteket később határozzák meg.

A konferencia befejeztével – miután a résztvevők megemlékeztek az aradi vértanúkról és közelgő nemzeti ünnepünkről – valamennyien azzal a meggyőződéssel tértek vissza lelkipásztori helyeikre, hogy sikeres és gazdagító, bensőséges és baráti találkozón vehettek részt.

Templfi Imre,
stuttgarti magyar lelkész

Floridai levél

VÉDETT SZÓLÓK

Nem az egyes fajták védelméről lesz szó, nem is a különböző betegségeik elleni intézkedésekről, hanem a növény – a töke, levél, virág és fürt – babusgatásának egy, a Sarasota környéki gazdaságokban még csak kísérleti fázisban lévő módjáról.

Az ötlet, módszer nem új. Dél-Afrikában született, ahol már vagy harminc éve alkalmazzák. Megállapították ugyanis, hogy a déli féltekének azon a részén túl erősen tűz a nap, az érzékenyebb növények, így a szőlő is, napvédelemre szorulnak. Ennek pedig legjobb módja, ha sátor kerül följük!

Mielőtt ismertetném a szőlőszőlőt – logikailag tünően –, a ma világhírű kaliforniai borok atyjára, a 19. századi bevándorlóra, Haraszthy Agostonra is arra gondolok: bár ha erre már ő gondolt volna...

A 19. század derekán Haraszthy a Csendes-óceán parti városban, San Diegóban telepedett le. A nagy tiszteletben álló utazó, újtű, a város első seriffje (!) a klímát és a földet a szőlőtermesztésre alkalmasnak találta. Megteremtette első szőlőgazdaságát, de hamar rájött, hogy a növény nem viseli el a túlzott jöletet. Kell neki a változatosság. Az esti kód, az éjszakai lehülés és a nappalok szárító, érelő meleg nélkül nem születik minőségi nedű. Felcserélte tehát San Diegót a jóval északabbra fekvő San Francisco vidékével. Dominiuma, a Buena Vista ma is működik, bori földön is nagyon elismertek.

De nézzük, mire való a magas fém tartóoszlopokra kifejlesztett, különleges anyagból szőtt, áttetsző fehéres, vagy különböző színű sátor! Legfontosabb szerepe: véd a tűző naptól, és mérsékeli az infravörös és az ibolyántúli sugarak erejét. Külön érteke, hogy nem nehéz, nagyon tartós, és könnyű vele bánni. Dél-Afrikában hatalmas területeken állnak már ilyen építmények, míg Floridában, ahol a nap ereje nem olyan intenzív, mint Johannesburgban, sokkal kisebb területeken kísérleteznek vele. Az északi szomszéd megyében, Manatee Countyben, Antonio Fiorelli 80-szor 140 négyzetlábnyi területen fehér és piros szőlővel próbálkozik a Rosa Fiorelli Borászatban. S az eredmény? Míg a bogycok ízében, cukortartalmában és malgánfokában nem éreznek lényeges változást, maga a növény sokkal egészségesebb. Dúsabb a levélzete, és jóval teltebbek a fürtök.

A leleményes szőlősgazdák és bortermelők azonban nemcsak a sátorral foglalkoznak, egyre furtangosabb ötletekkel csalogatják be magukhoz a turistákat, helyesebben a potenciális bevételt. Borkóstolókat ajánlanak a „kies szőlőligetekben”, ahol a felvilágosító sétat után gazdagon terített asztalok mellett pihenni ki magát a fáradt turista, és a világról megelégedve élvezni a látottak gyümölcs(lev)ét. Ahol erre nincs mód – városokban –, úgynevezett borkészítő partikon tanítják a házi borsinálást. Ennyit a szőlőről és a borról.

De hogy a sátorosok se maradjanak le, elárulom, a dél-afrikai találmányból még sok másnak is lehet, lesz haszna.

A szép nevű Arcdiában gyümölcs- és zöldségtermesztéssel foglalkozik egy gazda. S mivel csak a gyakorlat mutatja meg egy újítás értékét, sátrak alatt természet paradicsomot, brokkolit és karfiolt. A kísérletek iránt érdeklődnek a hivatalos intézmények is, így többek között a University of Florida szakosztálya.

Bitsky Ella, Sarasota

VÉRBELI VÁRBELIEK

Lapunk korábbi londoni munkatársa, Sárközi Mátyas újabb könyvvel gyarapította a nyomkereső irodalmat: ezúttal a budai várat vette görcső alá, csakúgy, mint néhány esztendeje a pesti oldalon a Király utcát. Most is történelmi dokumentumok, családi elbeszélések és anekdoták alapján hívja sétára az olvasót, hogy egyenként mutassa be a vármegyed megmaradt épületeinek történetét, egyben pedig emléket állítson azoknak a palotáknak, lakóházaknak vagy középületeknek is, amelyek áldozatul estek a második világháború pusztításának. Szellemesen tált szociográfia elegendik a szép-irodalommal, ugyanis a szerző, mintegy bizonyítékul arra, hogy hány helyen folytatott előtanulmányt, gyakran idéz költőktől, íróktól, akik valamilyen formában kapcsolatban álltak a budai várral. Sárközi Mátyástól azonban ezúttal is távol áll, hogy csupán valamiféle bédekert állítson össze, illetve az idegenforgalom piacán kínált turisztikai zsebkönyvek számát tovább szaporítsa – ő attól a gondolattól vezérelve barangolja be a vármegyed utcáit és tereit, amelyre Márai Sándor: Válás Budán című könyvének olvasásakor bukkant, azaz, hogy „a Várban lakni világnézet”. Létezik-e ma még efféle világnézet – tette fel magának, majd pedig beszélgetőpartnereinek a kérdést. A választ a szép fényképekkel illusztrált könyv elolvasása után lényeg-

ben az olvasóra bízva a szerző – de nem is baj ez, mert mint Sárközi egyéb műveinek, ennek sem az olvasó meggyőzése a célja, hanem inkább a múltból örökre kapott értékek felmutatása, amelyek felismerése – ha van szemünk-fülünk a szépre, jó-

ra – lelki épülésünkre szolgál. Közben azonban jól is szórakozunk egy-egy szellemes anekdotán vagy krimibe illő történeten. A várbán ugyan főleg a történelmet alakították, de rémregénybe illő bűncselekmények is történtek. A vár mai arculatát sokban az igazi, nagy bűncselekmény, a világháború formálta. Sok helyen ma is üres grund tántog meg, mintegy idézve azt a szörnyű pusztulást, ami a várhegyen végbe ment. Viszonylag épen vészelté át az ostromot az egykori belügyminisztérium, amelyben ma a Magyar Tudományos Akadémia egész sor intézménye kapott otthont. Hatalmas kapuja mellett jobbról és balról is márványtábla hirdeti, hogy különböző nemzetiségű ellenállók sínylődték ott a Gestapo

foglyaként. Köztük Franciaországban tanult marista szerzetesek is, akik Champagnat nevű budapesti iskolájukban több száz üldözött zsidót bújtattak, továbbá a német hadseregbe kényszerített elzászi fiatalok katonaszökevény csoportját. Valaki azonban feljelentette őket, a paptanárokat elhurcolták, és a Gestapo szinte halálra éhezette őket. Miután a németeket kivetkék a várból is, kiszabadultak, de a kommunista diktatúra felé tántorgó magyar államtól nem kaptak köszönetet. Az apostoli nunciatura épületére is csak a rendszerváltás után kerülhetett fel a fehér márványtábla, hogy idézze Angelo Rotta dicső emlékét, aki a nehéz háborús években is híven szolgálta Egyházát, és nemcsak hirdette, hanem a legveszélyesebb időkben is aktívan gyakorolta a felebaráti szeretetet: '44 őszén ezrével mentette az üldözött zsidókat. Mint Sárközi Mátyas: Vérbeli várbeliek című könyvéből kiderül, Angelo Rotta sem kapott elismerést a harcok elől: a szovjet főparancsnokság azonnal elrendelte a nuncius haladéktalan távozását Budapestre. A szovjet szuronyok árnyékában érkezett Rákosi Mátyas számára fontos volt, hogy bátor kiállítására hivatkozva Angelo Rotta ne formálhasson jogot a beosztására az akkor éppen megüresedett primási főméltóság betöltésébe. (Sárközi Mátyas: Vérbeli várbeliek, Kortárs Kiadó, Budapest 2010.)

Makvári György

AZ ÁLLAMTITKÁR LÁTOGATÁSA

Szászfalvi László, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára szeptember 26-án hivatalos látogatás tett Münchenben – írja a minisztérium közlése.

Az államtitkár Cserháti Ferencel, a külhoni magyarok pasztorációjáért felelős püspökkel folytatott megbeszélésén áttekintette a nyugat-európai és az amerikai magyarság lelki életét. Egyetértettek abban, hogy az identitás megtartása szempontjából létfont-

tosságú az egyházak kiemelkedő szerepe. Cserháti Ferenc üdvözölte, hogy a kormány szándékai szerint a jövőben erre nagyobb figyelmet fordítanak.

Szászfalvi László részt vett a Nemzetek Miséjén a müncheni székesegyházban, melyet Reinhard Marx müncheni érsek mutatott be Cserháti Ferencel. A szentmise után az államtitkár rövid beszámolóval beszámolt a müncheni főpásztorral, amelyen az egyházpolitika aktuális kérdéseiről és a bajorországi magyar katolikusok helyzetéről esett szó. A felek egyetértettek abban, hogy a jelenlegi gazdasági, szociális és erkölcsi válságból csakis az egyetemes keresztény értékekre alapozott társadalmi-politika, és az ezzel összehangolt gazdaságpolitika jelenthet kiutat. □

Cserháti Ferenc püspök és Szászfalvi László államtitkár Münchenben

HITVALLÓ HŐSÖK
A MAGYARSÁGÉRT

A Kaleidoszkóp Irodalmi Kézvező meghívására Márton Aron és Jakab Antal erdélyi püspökök szellemi örökségéről tartott előadást Torontóban a Jakab Antal Keresztény Kör Alapító elnöke.

A Kaleidoszkóp Irodalmi Kézvező meghívására Erdély üzenetét vitte el Torontóba Varga Gabriella budapesti újságíró és Vencser László Linzben szolgálgó lelkipásztor, az Osztrák Püspöki Konferencia keretében működő Katolikus Idegennyelvű Pasztoráció országos igazgatója. Hármas évfordulóval esett egybe kanadai látogatásuk: Jakab Antal születésének századik, Márton Aron halálának közelgő harmincadik, és Vencser László pappá szentelésének 39. évfordulójával. Márton Aron és Jakab Antal erdélyi püspökök az összmagyarság eszméi tolmácsolói voltak, amelyet a két főpap egész életében és tevékenységében rendszerváltás után kerülhetett fel a fehér márványtábla, hogy idézze Angelo Rotta dicső emlékét, aki a nehéz háborús években is híven szolgálta Egyházát, és nemcsak hirdette, hanem a legveszélyesebb időkben is aktívan gyakorolta a felebaráti szeretetet: '44 őszén ezrével mentette az üldözött zsidókat. Mint Sárközi Mátyas: Vérbeli várbeliek című könyvéből kiderül, Angelo Rotta sem kapott elismerést a harcok elől: a szovjet főparancsnokság azonnal elrendelte a nuncius haladéktalan távozását Budapestre. A szovjet szuronyok árnyékában érkezett Rákosi Mátyas számára fontos volt, hogy bátor kiállítására hivatkozva Angelo Rotta ne formálhasson jogot a beosztására az akkor éppen megüresedett primási főméltóság betöltésébe. (Sárközi Mátyas: Vérbeli várbeliek, Kortárs Kiadó, Budapest 2010.)

A vasárnap délelőtti szentmisét a Szent Erzsébet-templomban Vencser László celebrálta, akit 39 esztendővel ezelőtt, 1971. szeptember 12-én szülőfalujában, Gyergyóditróban szentelt pappá Márton Aron püspök. Vencser László isten ajándékának nevezte, hogy az évfordulót éppen Torontóban impelhette meg az őt szeretettel körülvevő honfitársak körében. Előadásában kiemelte, hogy a nagy megpróbáltatásokon átment két főpap szelleme nemcsak az ő, de az egész Katolikus Egyház, sőt az összmagyarság életét meghatározta. A hála és szeretet jegyében idézte fel a tragédiákkal veszes időszakokat, ugyanakkor az esendő emberi helyzeteket is, amelyekkel életközébe hozta a két előd alakját.

A Jakab Antal Keresztény Kör 2010. március 13-án alakult meg, Varga Gabriella és Vencser László elnökletével, hogy méltó emléket állítson a száz éve született hitvalló püspököknek. A JAKK évente emlékdíjjal tünteti ki azokat, akik mély istenhittel, nemzeti és sorsközösség iránti nagy érzékenységgel és felelősséggel, sok nehézség ellenére is elköteleztek, áldozatvállaló munkával viszik tovább a nagy elődök tanításait. □

Erdélyi üzenetét vitték Torontóba

MÁRIA TISZTELETE KÖT ÖSSZE MINKET Közép-európai találkozó Kanadában

A montreali Magyarok Nagyszombatja Egyházközség megtartotta búcsúját, és egyben harmadik alkalommal megrendezte a közép-európai találkozót. Az ünnepségen – a magyarokon kívül – hét másik közép-európai nemzetiség vett részt, nevezetesen a német, lengyel, szlovák, ukrán, román, horvát és szlovén közösségek.

A német, a szlovén és az ukrán egyházközségek papjai együtt mutattak be szentmisét Androvich Tamás plébános, három nyelven (magyarul, franciául és angolul). Prédikációjában Androvich Tamás kiemelte, hogy bár a történelem folyamán a szóban forgó nemzetek sokszor szembeszálltak és háborúba keveredtek egymással, van egy alap, amely összeköt: a közös Mária-tisztelet. Kihangsúlyozta, hogy a viszontagságos időkben őseik Máriához fordultak segítségért, hiszen bízták Mária igenjében. Mária igent mondott a gyermek Jézusra, és Isten tervére; igent mondott az életre. Az elődök erre az igenre alapozták nemzetük jövőjét, hogy a következő nemzedékeknek örök élete legyen. E nemzeteknek ez az örökségük – mondta a magyar plébános –, és ennek jegyében össze kell fogyniuk. Az életellenes társadalomban, amelyben élnek, hirdetni kell az élet kultúráját, amely rájuk lett hagyományozva. A szentmisét a „Boldogasszony Anyánk” énekkel zárták, amelyet az úTKERESZTözödés ifjúsági együttes vezetett.

A szentmisét követően, a templom parkolójában felállított bódékban meg-

lehetett ízelelni a különböző népcsoportok inycencfalatit. A nagyszombatban zajlott a kulturális műsor, amelyben a nemzetiségi csoportok zene- és táncgyűjtései szórakoztatták az ezerfős nézőközönséget. Ez a különleges esemény rangos vendégeket vonzott. Mind a szentmisén, mind a fesztiválon jelen volt a kanadai bevándorlási és kulturális miniszter helyettese – aki Stephen Harper miniszterelnök nevében üdvözölte az egyházközség tagjait és a jelenlévőket –, és a québeci bevándorlási és kulturális miniszter, továbbá Montreal polgármesterének képviselője, az önkormányzat polgármesterasszonya, a lengyel konzul és az ottawai Magyar Nagykövetség nevében Király Tamás első titkár, Helyes Imre konzul és felesége. Felszólalásukban méltatták Androvich Tamás és a magyar egyházközség kezdeményezését, hogy egy fedél alá hozzák az egykor egymással viaskodó népek képviselőit, hogy most megoszthassák egymással kultúrájukat és hitüket. Példaadó esemény ez nemcsak Montreal, hanem az egész világ számára.

Androvich Tamás plébános

Az elődök Mária igenjére alapozták nemzetük jövőjét

SAVARIA...

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezen kívül a Legenda aurea, az – 1263–73 között Jacobus de Voragine által összeállított – Arany legenda számol be Márton csodatévő képességéről, amivel a szent egy emberből kiüzte az ördögöt, vad kutyákat szelídített meg, halottakat támasztott fel. Egyik legendája szintén egy adományozó gesztushoz kapcsolódik: a szent egész koponyét adta egy arra rászorulóknak, ezután a piacon vásárolt magának egy másik koponyát, ami azonban kicsinek bizonyult számára, de mise közben angyalok borították be karját arannyal, drága lepellel, ékkövekkel. (Szent Márton albengai miséje, 1490 körül, Magyar Nemzeti Galéria)

Ezeket az eseményeket ciklusokba rendezve is megőrizték egyes XII. századi, középkori üvegablakok Tours és Chartres székesegyházában, illetve ez utóbbinak déli csarnokában megtalálható a szent szobra is. Ismert szoborcsoportja – melyet Georg Raphael Donner 1734–35-ben készített – a pozsonyi Szent Márton-dómban található, a hozzá tartozó két

hatalmas angyalt pedig a Magyar Nemzeti Galéria őrzi.

Márton attribútuma a liba, aminek az a legendabeli történet a forrása, mely szerint a püspökválasztás elől elrejtőző Márton rejtékét egy liba, illetve a libák gágogása fedte fel Tours város polgárai előtt, akik végül 371-ben püspökké választották a szentet. A liba-attribútum kialakulásához kapcsolódik az ún. Márton-napi lúd is, ugyanis a szent tiszteletére rendezett körmenetek gyakori jelensége volt (és az ma is) a hízott libák levágása. Emléknapiján, november 11-én körmenetekkel, kiállításokkal, koncertekkel, borkóstolással és lámpás felvonulással emlékeznek meg Mártonról. (Ez utóbbi ahhoz a néphagyományhoz kapcsolódik, mely szerint Márton napja környékén gyújtják meg a mécseseket a műhelyekben a korai sötétedés miatt.)

Szent Márton Candes-ban halt meg 397-ben, ahonnan ereklyéit a tours-i polgárok saját városukba vitték, de Szombathelyre is jutott belőlük, mikor 1913-ban Tours érseke átengedte a szent koponyacsontjának egy részét, amit a szombathelyi székesegyházban helyeztek el.

Hársvölgyi Virág, parochia.hu

EGY HIT, EGY CÉL, EGY LELKÜLET Búcsúünnep Stuttgartban

„Ne féljete, Isten a ti sorsotokat is úgy vezeti gondviselésével, mint a Szent Gellértét!” – ezekkel a szavakkal fejezte be szentbeszédét a Szent Gellértről elnevezett stuttgarti magyar katolikus egyházközség búcsúünnepén, szeptember 19-én Gyulay Endre ny. szeged-csanádi püspök.

A püspök szentbeszéde és búcsúmondata találó és vigasztaló volt az ünnepre összesereglett, és a Bruder Klaus-templomot megtöltő hívek számára, hisz a legkevésbébbek születtek itt, Stuttgartban vagy Németországban. Szinte mindannyiunk élete másutt kezdődött. És ha eddig azt hittük, hogy csak úgy idevetődünk, most ismét megbizonyosodhattunk arról, hogy Isten vezette a mi életünket is. Ő volt velünk odahaza a politikai elnyomatás idején, Ő volt velünk, amikor vándorútra keltünk, és Ő akarta, hogy itt, ahol új otthonra találtunk, jól érezzük magunkat, boldogok legyünk. Végül Ő az, aki azt szeretné, hogy itt, ahol most vagyunk, teljesítsük keresztény kötelességünket úgy, hogy mások nevelői legyünk a hitben, mint Szent Gellért volt hajdanán az egész magyar királyi udvar, később pedig a Szeged-Csanádi Egyházmegye hívei számára.

Gyulay Endre püspök Szent Gellért érdemeit, töretlen hitét, vértanúságát ecsetelte szentbeszédében, és azt is kihangsúlyozta, hogy ne csüggedjünk, ha életünk nem úgy alakul, ahogyan eltervezük, mert Isten velünk van, és a mi sorsunkat is éppúgy irányítja és vezeti – sokszor göröngyös utakon –, mint Szent Gellért vértanú püspökét.

Felemelő volt látni, hogy a 14 baden-württembergi magyar misező hely hívei közül többen is eljöttek, hogy a püspök atyával, Imre atyával és István atyával együtt részt vehessenek a búcsúünnepben. Együtt kértük az egyetemes könyörgésekben Urunkat, hogy Szent Gellért püspök vértanúságának példája erősítse hitünket idekint is; hogy Szentatyánk, Benedek pápa, megyés főpásztorunk, püspökeink, papjaink, valamint a szerzetesek áldozatosan munkálkodjanak az Evangélium terjesztésén, és hogy Szent

A Bruder Klaus-templomot megtöltötték a hívek

Gellért püspök közbenjárására mindig békeség és egyetértés honoljon egyházközségünkben.

Búcsúünnepünket Kocsis Judit orgonaművész és Horváth Ottó klarinétművész győzőri zenei betétekkel, a Gloria Cantus Kórus szent énekekkel és Zeitler Barbara a Szent Gellért szkenvenca eléneklésével tették színesebbé. A szentmisét a magyar és a székely himnusz eléneklésével zártuk.

A szentmise után a közösségi térben folytattuk a búcsúünnepet, ahol finom sütemény, kávé és üdítő mellett sokáig elbeszélgettünk a püspök úrral és egymással. Köszönet a szervezőknek és az önkénteseknek a lelki és testi szempontból egyaránt fölemelő ünnepséget!

Öröm volt látni új arcokat is. Élő és eleven közösségünkhöz egyre többen csatlakoznak, és benne azonnal fontos feladatokat töltenek be. Ismét megbizonyosodott, hogy hitre, nemes célra és krisztusi lelkiültre egész országot lehet építeni. Mint egyébként Szent Gellért korában is! „Ne féljete, Isten a ti sorsotokat is úgy vezeti gondviselésével, mint Szent Gellértét!” – tanultuk meg búcsúünnepünkön, és tesszük el értékes kincsünk magunknak.

Dávid Ilona-Melinda

HARMINC ÉVE SZENTELTÉK FEL

Magyarok Nagyszombatja ünnepnapján, október 8-án volt harminc éves évfordulója annak, hogy II. János Pál pápa felszentelte a Szent Péter-bazilika grottaiban kialakított Magyarok Nagyszombatja-kápolnát.

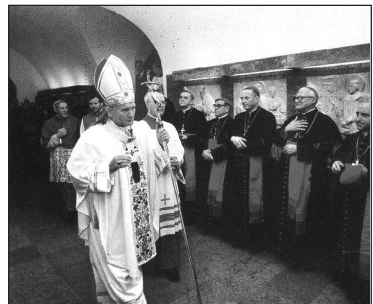
Létrehozását emigráns magyarok kezdeményezték azután, hogy felépült a Szent István által épített zarándokház utódja a Via Casalettón. A kápolnaalapítást az időkben kinevezett új esztergomi érsek, Lékai László bíboros vette gondozásba, ennek eredményeként valósult meg végül a kápolna. Helyét még VI. Pál pápa jelölte ki, akit a kápolna közelében helyeztek örök nyugalomra.

A felszentelés óta két új dombozmű került a kápolnába. Boldog Apor Vilmos vértanú püspöké, valamint Boldog Bathányi-Strattmann Lászlóé.

A jubileum alkalmából a kápolna búcsúján, október 12-én Erdő Péter bíboros prímás, érsek, az MKPK elnöke mutatott be koncelebrált szentmisét a Rómában tanuló és dolgozó magyar papok, köztük a Pápai Magyar Intézet növendékei és rek-

tora közreműködésével. Az oltárszolgálatot a Germanicum et Hungaricum papnövendékei végezték. A szentmisén részt vett Győri Gábor, Magyarország új szentszéki nagykövete, aki a közeljövőben adja majd át megbízólevelét. Erdő Péter bíboros szentbeszédében arról szólt, hogy Szűz Mária számtalan alkalommal égi pártfogónk volt a magyar történelem sorsfordulóin. Most is bízunk hát benne, és kérjük segítségét.

Magyar Kurír

A kápolnát II. János Pál pápa magyar hízművészi miseruhában szentelte fel (archív felvétel)

HÍREK – ESEMÉNYEK

Találkozás a kormányfővel

Iveta Radičová szlovák kormányfővel tízenhárom regisztrált egyház és tízen-nyolc bejegyzett felekezeti képviselővel munkabébeden találkozott október 5-én, melyen többek között a romakérdés megoldásáról, valamint az egyházi iskolák és intézmények kérdéséről beszélgettek. A találkozáson részt vett Stanislav Zvolenský pozsonyi érsek és Róbert Bezák nagyszombati érsek is, valamint a püspöki kar több tagja.

Kolping-ünnep Pécsen

Magyarországi újraindulásának 20. évfordulóját ünnepelte a Magyar Kolping Szövetség szeptember 25-én Pécsen, egész napos programsorozat keretében. Az ünnepi szentmisét – mintegy 900 vendég részvételével – a székesegyházban tartották.

A katolikus-ortodox együttműködésről

Hilarion metropolitát, a Moszkvai Patriarkátus Küllögi Osztyájának vezetőjét szeptember 20-án fogadta Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek. A metropolita, aki hat évig szolgált Magyarországon mint ortodox püspök, az újságíróknak elmondta: a világ részéről érkező újabb és újabb kihívások még sürgetőbbé teszik a Katolikus Egyház és az Ortodox Egyház együttműködését. A magyar ortodoxia jövőjéről szólva kifejtette: elsődleges kérdés, hogy a magyar identitástú ortodox közösség képes le-

gyen a fejlődésre. A más országból érkező, második-harmadik generációs ortodox hívők egy idő után jobban beszélik a magyar nyelvet, mint a sajátjukat. Számukra szintén fontos, hogy az orosz nyelvvel együtt ne veszítsék el ortodox hitüket is.

Elhunyt Hajnal János

Hajnal János festőművész 97 éves korában, október 9-én Santa Marinellában elhunyt. 1948-ban telepedett le Romában. Számtalan műve közül a legismertebbek a római Santa Maria Maggiore-bazilika rosettája és a vatikáni VI. Pál Terem üvegablakai.

Integrációs központ Nagykárolyban

Szatmári egyházmegye papok, a Jeruzsálemi Szent Lázárról nevezett lovagrend képviselői és a Németországi Fogorvosok Szövetsége elnökeinek részvételével áldotta meg Schönberger Jenő püspök október 15-én a roma gyermekeket segítő Klaus Winter Integrációs Központot.

A Klaus Winter központba olyan gyermekek járnak, akik segítség nélkül az iskolában nem vehetnek fel a versenyi társaikkal. Iskola utáni tevékenységek, közös tanulás során, interaktív módszerekkel sajátítják el az alaptudást, de emellett naponta meleg ételt is kapnak. A központ jelenleg húsz óvodás gyereket fogad naponta, és huszonöt iskolással végez tanórán utáni tevékenységeket. □

NEWMAN A LELKIISMERET APOSTOLA VOLT

Newman útkeresése sokak számára példaadó lehet, hiszen ő a lelkiismeret apostola volt. Szentbeszédeinek nagy vonzereje abban rejlik, hogy Krisztust úgy állítja élnék, ahogy az evangéliumokban megjelenik. Olyan szívhez szólóan beszélt, hogy a hallgató úgy érezte: személyesen hozzá szól. Ez bíborosi mottójában is visszaköszön: „Cor ad cor loquitur” („Szív szól a szívhez”) – mondta a Magyar Kurirnak Héray András, a Newman-könyvtárát gondozó Krisztus Úgye közösség papja, a püspöki konferencia titkárságának irodaigazgatója.

– *Bemutatná a „Krisztus Úgye” közösséget, a Newman Központ gondozóját?*

– A teljes nevünk Familiaris Spiritus Opus (FSO): „Krisztus Úgye” Felső Család. II. János Pál pápa a megszentelt élet egyik családjaként ismerte el a közösséget 2001-ben. Az 1997-ben elhunyt flamand Julia Verhaeghe alapította, akinek éppen emlékére van, hiszen 1910-ben, száz éve született. A közösség magját szerzetesek alkotják, a papi és nővéri közösség, de családok is tartoznak hozzáknak. Lelki családuknak Európa több országában, az Egyesült Államokban és Jeruzsálemben van jelen. Magyarországon kezdetben „a Werk”-nek ismertek minket, a kilencvenes években a nunciátúrán dolgoztak a nővérek. Azokban az években alakította ki Beatrix Van den Borre nővér a Newman-könyvtárat, és ott fogadja az érdeklődőket, a „Newman-barátokat”. Ez a budai Kútvolgyi-kápolna mellett van, ahol a 95 éves Regőczi István atya a lelkipásztor, neki segít a nővér az engesztelő Mária-kápolnánál már évtizedek óta.

– *Hogyan kapcsolódott össze ez a közösség Newmannal?*

– A közösség alapító anyja, Júlia nővér olvasta John Henry Newman bíboros (1801–1890) néhány írását, és lelki rokonságot fedezett fel vele. Ezért is ajánlotta a nővéreknek, hogy foglalkozzanak vele. Lutgart Govaert nővér, aki a Gregoriana Egyetemen tanult Rómában a hetvenes években, Newman mariológiai íráiról írt. 1975-ben a nővérek szerveztek egy szimpóziumot Rómában Newmanról. Ez mérföldkő volt a Newmannal való kapcsolatban. A Szentsek kérésére foglalkozik a közösség azóta Newman bíboros lelki hagyatékával: összegyűjti és könyvtárakba rendszerezi a műveit és a publikációkat. A budapesti Newman Központ a római Newman Barátai Nemzetközi Központ kisebb „testvére”.

– *Mi érdekes Newmanben ma, 120 évvel a halála után?*

– Newman útkeresése sokak számára példaadó lehet, hiszen a lelkiismeret apostola volt. Olyan kisugárzással, személyes hangvétellel beszélt, hogy magával ragadták a hallgatókat a prédikációi. Az igazságot úgy tudta megvilágítani az emberek előtt, hogy el tudták azt fogadni. Newman az ész és a hit nagy kiengesztelője. II. János Pál Fides et Ratio, a hit és az ész viszonyáról szóló pápai enciklikájában érezni lehet, hogy mennyire tiszteli Newman. XVI. Benedek pápa is nagyon szereti írásait, bíboros prefektusként bevezetőt is írt Newman önéletrajzi könyvéhez, az Apologia pro vita sua-hoz. Személyesen ő avatta boldoggá angliai útja során a lelkiismeret szentjét, bár pápasága elején leszögezte, hogy személyesen csak szenteket avat magj, boldogokat nem.

– *Hogyan jutott el Newman a Katolikus Egyházhoz?*

– Hosszú küzdelem után, 1845. október 8-án meggyőző egy passzionista szerzetespapnál, Boldog Domenico Barberinél. Másnap kérte tőle a felvételt a Római Katolikus Egyházba. Newman rámutatott, hogy nemcsak isteni igazságosság létezik, hanem isteni irgalom is. Az egyházaték tanulmányozása révén jutott el arra a felismerésre, hogy a Kato-

Héray András atya

likus Egyházban egymással kiengesztelővé mindkettőt megtalálja. Emellett azon gondolkodott, hogy kinek a nevében bocsátja meg a bűnöket, és ezért foglalkoztatta az apostoli folytonosság és a pápai primátus kérdése is.

– *Mennyire érdekes számunkra az anglikán időszakában írt művei?*

– Newman gondolkodásában már akkor is katolikus volt. Az volt a vágya, hogy az Anglikán Egyház visszatérjen az eredeti gyökerekhez. Barátaival együtt indítja meg az Anglikán Egyház reformjának azt a nagy mozgalmát, amelyet Oxford Mozgalomnak neveznek. Megkezdtek a Tractnek („trak-tátus”) nevezett füzetek kiadását. Nagy részt Newman írta. Newman és társai az öskeresztény egyház nyomán egy középület, a via mediát szerettek volna megvalósítani az Anglikán Egyházban, a protestantizmus és a római katolicizmus között. Végül Newman eljutott arra a pontra, amikor döntenie kellett, mert a Katolikus Egyházban fedezte fel az igazság teljességét.

– *Hogy fogadták őt a katolikusok közt?*

– 1847. május 30-án, Rómában szentelték pappá. Eleinte kétkedéssel fogadták, liberálisnak tartották, pedig később, a bíborosi kinevezése alkalmából mondott beszédében is éppen a modernizmus és a relativizmus mellett ítélt el. Mindig hangsúlyozta, hogy a teljes igazságot és az emberi szabadságot nem szabad Isten nélkül megtalálni.

– *Newman a II. Vatikáni Zsinat előfutáraként is emlegetik. Mi az, ami mindig időszerűvé teszi?*

– Már akkoriban is terjedtek a relativizmus, az ateizmus és a panteista hiedelmek, valamint a vallási közöny. Láta a hitelenség magjait a szívekben, és lehet nagy részét az úgynevezett „vallási liberalizmus” elleni harcban töltötte. Ezen szemlélet szerint a hit gyakorlását a személyes, magánélethez kell utalni, egyetlen vallást sem kell igaznak elfogadni. „Az idők jeleinek” megfelelően juttatta kifejezésre megfontolásait kora társadalmára vonatkozóan. Több mint egy évszázad múltán aztán az Egyház dokumentumaiban is megjelent az „idők jelei” kifejezés. Newman használta, bár nem gyakran, ezt a fordulatot, de kevés ember értelmezte e jeleket oly világosan, mint ő. Előre látta a vallás igazságának és dogmáinak elvetését, az Egyház előtt álló viharos korszakot: ráérezett az Egyház egységére irányuló erőfeszítések fontosságára. Fontosnak tartotta az egységet a hit és értelem, teológia és tudomány között. Mély meglátás volt részéről, hogy nem pusztán a „haladó” vagy „konzervatív” gondolatok viszik előre az Egyház ügyét és újítják meg az Egyházat, hanem elsősorban azok az emberek, akik megnyitják szívüket a Szívnél, amely az Új Szövetség és életünk forrása. Ő az, aki „szívtől szívig szól” a lelkiismeretben, amelyben kis döntések során dölnék el az Egyház nagy dolgai.

(Elérhetőség: Newman Központ, H-1125 Budapest, Városházai út 1/A. Telefon: 1/275-5827; e-mail: newman.kozpont@daserkfo.org; honlap: http://www.newmanfriendsinternational.org/newman/)

Szilvay Gergely

SZÁJRÓL SZÁJRA

Humanisták Mátyás király udvarában

Feljegyzések más uralkodók idejéből is fennmaradtak. A sokrétűség, a témagazdagság, bőség az, ami a Mátyás király idejéből származó mondatok jellemzője; irigykedve állapította meg Mikszáth Kálmán: négy száz esztendő óta minden jó ötletet hozzá viszünk. A csattanós mondatok az ő szájából hangzanak el, tőle származik a népszerű igazságszolgáltatás és az áruházban végzett „környezetanalízis”. A népköltészet nem csak Magyarországon tulajdonított neki salamonai bölcseséget, ismerték és dicsérték a szomszéd népek is.

Két olasz humanistának is fontos szerepe volt Mátyás király korának és személyének az utókor számára történt leírásában. Az 1427 táján született Galeotto Marzio volt az egyik. Ő páduai tanulmányai óta életre szóló barátság fűzte Janus Pannoniushoz. Ez segítette, egyengette az utat a budai királyi udvar felé, csakhogy, mint Bonfini Antoniót ismeretése szerint Mátyás feleségéhez, Aragoniai Beatrixhez.

A király Bonfini megbízta a magyar Krónika megírásával, ami Mátyás halála után is foglalkoztatást biztosított neki, bár akkor még nem a Rerum Hungaricum decades (A magyarok történetének tízezei) állt érdeklődése középpontjában. Galeotto oktatott, tanított, hogy aztán első könyvtárosa legyen a világhírű, 2500 kötetes Corviniana könyvtárnak.

Megőrizve a XXI. századi olvasónak szokatlan fogalmazást, két mondatot mutat be, Galeotto Marzio és Dugonicz András feljegyzése nyomán.

Mátyás király becsülete

Történt egyszer, hogy Podjebrád György cseh király rábízta fiait Mátyás királyra.

Amikor a pápai követ ezt megtudta, sürgetni kezdte Mátyást: vessen véget a hosszú háborúnak, amelyet a csehek ellen vív.

Mátyás megkérdezte a pápai követőtől: – Hogyan vehetnék gyorsan véget a háborúnak, amikor a csehek jó katonák, és nagy seregekkel rendelkeznek? Ma-

gad is láthatad, milyen nehezen tudtam Olmütz és Brünn várát megívni.

A követ azt válaszolta:

– De hiszen kezdedben vannak György király fiait! Vesd őket fogságra, és mindjárt vége lesz a háborúnak. Megteheted ezt teljes becsülettel, hiszen velük jötték Olmützbe, és te nem adtál írást arról, hogy visszabocsádtad őket.

Mátyás így felelt:

– György király fiait velem jöttek a városba, mert hittek a szavamnak. Ezért nem is vetem őket rabságra, hanem a rám bízott fiúkat becsületesen hazabocsátom. Nálam egyre megy, hogy arckifejezéssel, bánásmóddal, vagy valami jellel mutatók-e jóindulatot valaki iránt. Aki csak írásra, becsületszóra bocsátja el ellenségét bántatlanul, az nem a becsület, hanem a becsület látszatát félti. De aki őszintén ígéretet adta, akár szóban, akár más jellel, az mindig meg is tartja. Ezért ne is próbálj ilyesmire buzdítani, mert az ilyen eljárástól mindig irtóztam.

A gráciáról

Más alkalommal, mikor egy fiatal nemes állásért esedezett Mátyás udvarában, történt, hogy az udvariak ezt a szegény ifjút csupa reménységgel táplálták. Észrevette ezt a fiatalember, ezért egyenest a királyhoz ment, és tőle kért hivatalt.

A válasz őszinte szóval ez volt:

– Fiam, én most neked hivatalt nem adhatok.

Felderült erre a fiatalember arca, nagy őrmel mondta:

– Köszönöm szépen felséged gráciáját. Már menni készült, de a király megállította, mert azt hitte, talán rosszul értette, amit mondott. Meg is kérdezte tőle:

– Ugyan mit köszöntél meg, mikor semmit nem adtam?

– Felsőged jóakaratait és őszinte szavát köszöntem meg. Mert engem az udvariak közel két esztendőig csupa reménységgel tápláltak, felséged pedig bizonyossá tette, hogy a hivatalt el nem nyerhetem. Most tehát más kényeret kereselek.

Ez megtetszett Mátyásnak, és az ifjú nemeset megajándékozta.

Közreadta: Ramsay Győző

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmise helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu>

ANGLIA:

London: Virágh József főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-Mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Reading, Bristol, Luton, Brighton-Hove; www.magyar-katolikusok.co.uk

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Rochdale, Wolverhampton, Nottingham.

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Simon Ferenc esperes, főlelkész, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, Tel.: 0043-1/526 49 72; Fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs-újhegy (Szent József-templom) 17.00-kor; Bécs, vasárnaponként 11.00-kor, Deutschordenskirche, Singerstr. 7. E-Mail: bmke@katolikus.at, <http://www.katolikus.at>

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztásvai Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, Tel.: 0043-3352/34108. E-Mail: Keresztalvi@freemail.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnaponként 9.00-kor, Felsőőr, vasárnaponként 10.15-kor.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, Tel.: 0043-316/68 21 2421; szentmise a hónap első vasárnapján 10.30 órakor, a második vasárnap előtti szombaton 18.00 órakor, a többi vasárnapokon 17.00 órakor a Kalvarienberg-Kirchheim, Kalvarienbergstr. 155.

Innsbruck: Szentmise minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3.

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarische Mission, Diözese Linz, Petrinumstr. 12, Haus 7, A-4040 Linz, Tel.: 0043-7327/36581-4492 (roda), -4493 (lakás), -4494 (fax), E-Mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz, Wels.

Klagenfurt: Ft. Norbert Jakob, Tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444. E-Mail: janorh@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 13.00-kor a Kapuziner Kircheben, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135. Érdeklődni: Bohumy István, Tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Rue dell'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL, Tel.: 0032-2/64 96 188.

Liège/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, Tel.: 0032-4/22 33 910; Fax: 0032-4/22116 009.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Gáspár István, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztus kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, Tel.: 0033-1/42 086170, Fax: 0033-1/42 067155, <http://magyarmissio.free.fr>.

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Geregely, Mission Catholique Hongroise, 302, Avenue Jean Jaures, F-69007 Lyon, Tel.: 0033-4/78 501636.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. Érdeklődni: Ft. P. Szomszéd Tamás József SJ, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, Tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, vagy mobil: 0049-151/14 23 28 06.

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye nürnbergi székhely: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landshut, Nürnberg, Regensburg. Érdeklődni: Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, Tel.: 0049-911/507 5796.

Esseni Egyházmegye:

Misézó helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen, Tel.: 0049-201/28 47 40 vagy Kölnben: 0049-221/23 8060.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, Tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: Érdeklődni: Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Theiboldgasse 96, D-50676 Köln. E-Mail: ungarnzentrum@netcologne.de, Tel.: 0049-221/238060, Fax: 0049-221/232120; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limbörg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhely:

Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt, Telefon: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, Fax: 0049-69/97 78 26 84, www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

HIRDETÉSEK

Kiadó Budapest-Belváros Ferenciek terénél színvonalas, minden igényt kielégítő 2 szobás lakás, 2 v. 3 személynek, 70 EUR/nap. T.: 0033-6/43 60 95 52.

Eladó Budapest XVII. ker. 580 m²-es telken családi ház. 2 és fél szoba, felszerelt fürdőszoba, gázfűtés, pince, padlás, terasz, 2 kocsira garázs. Beköltözhető. 20 millió Ft. T.: 0033-(0)2/38 53 53 62.

Bükkföldön nyugodt környezetben, közel a városka mindenfajta szolgáltatásti központjához szép családi ház eladó. 124 m² lakter, ugyanakkora bejárható, kiépített manzárd, plusz 2000 m² telek. A ház fele modernül kiépített, másik fele minimális javításokat igényel. Ár: 95 000 EUR, vagy ennek megfelelő forintösszeg. Közvetítő nélkül. E-mail: office@kirche-in.at

Badacsonyban eladó családi üdülő, 2 kompletten berendezett 4 szobás lakással. A ház a badacsonyi szőlőhegy legszebb részén fekszik egy zsákutca végén, teljes látással a Balatonra. T.: 0041-44/381 94 32,

e-mail: janos.dobszay@dobszay.ch, megtekinthető: www.ferienhaus-ungam.ch.

Szakképzett ápolónő (60), idős és betegápolással vállal bentlakással, kevés nyelvtudással. T.: 0036-34/384 130, v. 0036-20/397 17 19.

Pálházán oszlopos parasztház, hátul hozzáépített új részzel, félkész állapotban eladó. Telek: 4780 m², szántó: 1640 m². Vállalkozásra is kiválóan alkalmas. T.: 0049-89/67 26 51 v. 0160/63 92 652.

Harkányra visszatért külföldről, és feleséget keres (azt a hölgyet, aki vissza szándékozik jönni Magyarországra), egy kissé magányos, 65 éves, 178 centiméter magas, nem dohányzó, antialkoholista, keresztény férfi. E-mail: janos.kuruc@gmail.com.

Idősek Otthona Mezőfény (Nagykárolytól 10 perc). Új épületünkben, legmagasabb igényeket kielégítő, teljes körű ellátással várjuk új lakóinkat. 350 EUR havonta. Bővebb info: T.: 0049-89/691 7285.

GYŰJTÉS AZ ISZAPÁR KÁROSULTJAINAK

München-Freisingi Főegyházmegye:

Misézó helyek: München, Rosenheim, Erding. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Misszió – Ungarischsprachige Katholische Mission, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München, Tel.: 0049-89/982637, 982638, Fax: 0049-89/985419. E-Mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Misézó helyek: Hagen, Menden, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Dortmund, Neukirchen-Vluyn. Érdeklődni: Ft. Bagossy István, Kath. Ung. Mission, Middeldefeld 24, D-48157 Münster-Handorf, Tel.: 0049-251/32 65 01; Fax: 0049-251/144 29 31. E-Mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de

Passaui Egyházmegye: Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzenorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommeh, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. Érdeklődni: Dr. Tempfli Imre és Ft. Gégő István, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffli e-Str. 30, D-70186 Stuttgart, Tel.: 0049-711/2369190, Fax: 0049-711/2367393, E-Mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de; www.stuttgarti-katolikusok.de

Würzburgi Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg, Telefon: 0049-931/38 62 43, Fax: 386-405.

NORVÉGIA
Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nfo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. Telefon: 0039-06/684-2620, pminemeth@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 11-kor, S. Maria dell'Orazione (Via Giulia, kivéve júl., aug., dec.), és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyszonyakápolnijában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratorium (Via Tonale 19, kivéve jan., júl., aug., szept.). Magyar misék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: P. Ruppert József SchP, Tel.: 0039/347 344 5538, E-Mail: ruppert.jozsef@piarista.hu

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041-44/36 23 303. E-Mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, St. Gallen, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Fribourg: Ft. Popa Péter, Tel.: 0041-26/321 1925. Szentmise minden hó 1. vasárnapján 11.30-kor a fribourgi Krisztus Király-plébánia-templom jobb oldali részén található Miasszonyunk-ápolnijában (Rie du Comptoir 2, CH-1700 Fribourg). E-mail: ebbe@petrupopa.ch; www.fribourgmission.ch

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Tel.: 0041-21/6478 678.

Bern: Ft. Pál István Röm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern. E-Mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Pál István, Tel.: 0041/765185441. Szentmise: minden vasárnap 8.00-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

MAGYAR EGYHÁZI KÖNYVKLUB

Öt évvel ezelőtt kezdte meg működését Budapest a Magyar Egyházi Könyvklub, amely a magyarországi katolikus és protestáns kiadók könyveit juttatja el az olvasókhöz. Először Erdélyben és Felvidéken, majd Magyarországon vehették kézbe a hívek az évente két alkalommal – tavasszal és karácsony előtt – megjelenő könyvkatalógust. Nem sokkal ezután beindult a webáruház is, amely a katalógusnál jóval nagyobb választékban kínálja a legújabb kiadványokat: a könyvek mellett DVD-filmeket, CD-lemezeket, s természetesen naptárakat is. A hitbizalmi, egyháztörténelmi és szépirodalmi alkotások mellett a kínálatban szerepelnek az alapművek is: Biblia, imakönyvek, lexikonok stb.

A Magyar Egyházi Könyvklub webáruházában a hónapban megújult. Immár bankkártyával is lehet vásárolni a PayPal-on keresztül. Ez elsősorban a tengerentúli könyvbarátoknak jelent segítséget, hiszen így hamarabb és olcsóbban érkezik az ajándékuk szánt kiadványok.

Élérhetőség:

www.egyhazi.konyvklub.hu

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőnkkel (missziókkal) rendezni! Csak a kiadóhivataltól postázott újságok előfizetését kérjük az ÉLETÜNK müncheni postabank számlájára befizetni. A szerkesztőség

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: MAGYAR KATOLIKUS MISSZIÓ Oberföhringer Str. 40, D-81925 München Telefon: (0049) 8998 26 37 Telefax: (0049) 8998 54 19 E-mail: elctuen@gmx.de; www.ungarische-mission.de

Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc Felolvasó kiadó: Merka János Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence A szerkesztőbizottság tagjai: dr. Frank Miklós, Ramsay Győző, Vincze András

Redaktion und Herausgeber: UNGARISCHSPRACHIGE KATHOLISCHE MISSION Oberföhringer Str. 40, D-81925 München Verantwortlicher Herausgeber: Merka János Telefon: (0049) 8998 26 37 Telefax: (0049) 8998 54 19 E-mail: elctuen@ungarische-mission.de; elctuen@gmx.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR 11 Exemplare nach Übersee mit Luftpost USS 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentútra, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivataltól küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentútra USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Ungarischsprachige Katholische Mission

Sonderkonto „ÉLETÜNK“.

Postbank München

Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80

IBAN DE16 7001 0080 0060 6508 03

BIC BPNKDE33

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck: AMPER DRUCK GmbH

Am Föhlenhof 5,

82256 Fürstenfeldbruck

Belageneisen: Dieser Auflage liegt

zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHÖZ KÖRLEVELET

MELLÉKELTÜNK.

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házisági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR
„Jelige“ – postaköltség 5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként 0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként 0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos“ keret 10,00 EUR
Kétshasabos hirdetés az összeg kétszerese.
Külön kívánásokat esetenként árazunk.

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!